

Vi har förtydligt hur vi behandlar personuppgifter och cookies.

[Läs mer](#)[Stäng](#)**169** DAGENS NYHETER.
kr/månad**Vakna med DN på helgen.** Halva priset på papperstidningen i tre månader!**DAGENS NYHETER.**En utskrift från Dagens Nyheter, 2019-09-24 20:35
Artikels ursprungsadress: <https://www.dn.se/kultur-noje/konsertrecensioner/operarecension-verbala-pungsparkar-nar-valerie-solanas-scum-manifest-blir-opera/>**Konsertrecensioner**

Operarecension: Verbala pungsparkar när Valerie Solanas Scummanifest blir opera

UPPDATERAD 2019-09-19 PUBLICERAD 2019-09-19

Paulina Pfeiffer äger rollen som Valerie Solanas. Foto: Ulrica Loeb

Uppfriskande och obekvämt, skriver DN:s Johanna Paulsson om operan "Valerie's voice" där hon upplever atmosfäriska, drömskt vackra partier att vila i mellan satirens kladdiga infall i en sörja av saft och blodröd lingonsylt.

[Läs senare](#)

Opera

"Valerie's voice"

Musik: Christofer Elgh

Regi: Helena Röhr

Kostymdesign: Åsa Gjerstad

Ljusdesign: Kicki Renberg

Medverkande: Paulina Pfeiffer och Krock (Pascal Jardry, Danjel Röhr, Pål Nyberg, Jesper Nielsen)

Scen: Aliasteatern, Stockholm

Längd: Cirka 1 timma

Kanske är det ödets ironi att feministiskt sprängstoff just nu spelas som opera ett stenkast från källarlokalen – den så kallade ”Klubben” – där metoobomben briserade för två år sedan. Först ut är Stockholmspremiären av ”Valerie's voice”, som bygger på Valerie Solanas famösa Scummanifest – Society for cutting up men. Om drygt en vecka är det dags för ”Gärningskvinnor”, två korta kammaroperor om våldsamma kvinnor, på en närliggande kvartersteater. Som om det fria, experimentella musiklivet en gång för alla bestämt sig för att punktera operakonstens seglivade bild av kvinnan som offer.

Men även Solanas är kategorisk i sin kvinnoosyn när hon hävdar att kvinnan instinktivt vet att det är fel att skada andra, att meningen med livet är kärlek och hennes livsuppgift att skapa en magisk värld. Det är inga små krav att bära. Själv sköt hon Andy Warhol. Men när vi möter henne på Aliasteatern är det som glödande manifestförfattare och feministisk föreläsare med spritpennan och hammaren i högsta hugg. Paulina Pfeiffer äger den här rollen och låter Solanas bossa runt med ensemblen Krocks fyra manliga elgitarrister i kaninmasker, snor en kavaj och applicerar rikligt med läppstift även på snubbarna.

Solanas var psykologistuderande och prostituerad, åkte in och ut på mentalsjukhus och dog i lunginflammation. Man vet inte mycket mer, men många har velat ge henne en röst. Från Sara Stridsbergs fiktiva biografi ”Drömfakulteten” till Turteaterns dödshotade enkinnasshow. Och så nu Christofer Elghs opera ”Valerie's voice” för soloröst, elektronik och fyra elgitarrer – något mindre taggigt instrument skulle väl aldrig komma på fråga. Valeries stämma skär genom århundraden av patriarkala strukturer. Men hon är besatt av orättvisorna och bygger nya fördomar med drastiska formuleringar som både behöver backas och kunna överröstas.

Fragment ur manifestet blir till kött och liv – ja, till och med en livsmode som kostymdesignern Åsa Gjerstad låtit avteckna sig utanpå underkläderna. Helena Röhrs regi låter Pfeiffer leka med kroppsspråket i en exposé av undergivna kvinnoroller och grabbiga poser. Förinspelad recitation av texten avlöser sångstämmor under en musikalisk maktkamp mellan frenetiskt fingrande på strängarna och Solanas ursinniga uppgörelse med manlig genikult. Lustfyllt river hon sönder sidorna i ett partitur och förkunnar att allt mannen rör vid ”turns to shit”.

Elgh har samtidigt låtit den musikaliska formen vara fri på ett sätt som i teorin innebär att bitarna kan stuvas om lite hur som helst med hjälp av en pedal. Den timplånga föreställningen är både uppfriskande och obekväm, men det finns också utrymme för eftertänksamhet och tvekan. Atmosfäriska, drömskt vackra partier att vila i mellan satirens kladdiga infall i en sörja av saft och blodröd lingonsylt. ”Cutting up” betyder, som Stridsberg påpekar i förordet till sin svenska översättning av manifestet, även kritisera, ifrågasätta. Styrkan hos ”Valerie's voice” är att den

inte enbart delar ut verbala pungsparkar, utan också vågar
skärskåda sin egen text.

Johanna Paulsson

Följ

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt